

AKDENİZ
İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ

21/01/2013

Sayı : TİM.AKİB.GSK.TEŞVİK.2013/194-787

Konu : Dahilde İşleme Rejimi Hakkında.

(ÖNEMLİ - İVEDİ)

S İ R K Ü L E R

Sayın Üyemiz;

- İlgi a) 05/11/2007 tarih, 11034 sayılı sirkülerimiz,
b) 01/06/2010 tarih, 5503 sayılı sirkülerimiz,
c) 12/04/2012 tarih, 4638 sayılı sirkülerimiz.

İlgi'de kayıtlı sirkülerimizde Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında ikincil işlem görmüş ürün ve fire oranlarının beyanı ile bu konuda DİİB sahibi firmalarımızın dikkat etmesi gereken hususlar duyurulmuştur.

Konunun önemine binaen söz konusu sirkülerimizde bahsi geçen hususlar ile DİİB'in kullanılması ve taahhüt hesaplarının kapatılmasında önem arz eden belli başlı hususlara azami özen gösterilmesi gerektiğinin tekrar hatırlatılmasında fayda mülhaza edilmiştir.

✓ DİİB kapsamında eşdeğer eşya kullanımı mevzu bahis olduğunda 2006/12 sayılı Tebliğ'in eşdeğer eşya tanımı "*İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımında bulunan eşyayı ifade eder.*" hükmü gereği ve yine aynı Tebliğ'in 6. madde 1. fıkrası "*Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün elde edilmesi için ithal eşyasının yerine eşdeğer eşya olarak, asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımdaki eşya kullanılabilir. Ancak, eşdeğer eşya olarak kullanılan tarım ürünlerinin ithal eşyası ile ticari kalite, teknik özellik ve niteliği itibarıyla aynı olduğuna yönelik tespit, münhasıran 12 (oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılır. Bakanlık, bu tespit yapılmasına yönelik ilave şartlar getirmeye yetkilidir.*" hükmü gereği işlemlerin tekemmül ettirilmesi gerekmektedir,

✓ 2006/12 sayılı Tebliğ'in 29. madde 2. fıkrası "*Aracı ihracatçı ile yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi üzerinde, belge/izin sahibi ve varsa yan sanayici unvanları ile belge satır kodunun/izne ilişkin beyanname sayısının kaydedilmiş olması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir.*" hükmü gereği, DİİB taahhüt hesabının kapatılmasında dikkate alınabilmesi için ihracata ait Gümrük Beyannamelerinin tüm kalemlerinde ayrı ayrı imalatçı firma unvanı ile varsa yan sanayici unvanlarının kaydedilmesi gerekmektedir,

✓ Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünce düzenlenen bazı DİİB'lerin "Özel Şartlar" bölümünde yer alan maddeler uyarınca, özellikle belge süresi içerisinde ve ithalat/ihracat işlemleri devam ederken, firmanızca ve diğer resmi kurumlarca yapılması gereken işlemlerin yapılmaması durumunda, DİİB taahhüt hesaplarının kapatılması aşamasında sorun yaşanmaktadır. Bu nedenle, DİİB'in "Özel Şartlar" bölümünde yer alan **Ekspertiz Raporu Şerhi, Ayniyat Şerhi, İkincil İşlem Görmüş Ürün Şartı, İthalata İlişkin Süre Kısıtlamaları vb.** konularla ilgili olarak yapılması gereken işlemlerin takip edilmesinden DİİB sahibi firmaların sorumlu olduğu ve kapatma aşamasında geriye dönük işlem yapılamaması nedeniyle mağduriyetler yaşanabildiği dikkate alındığında konu hakkında azami hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir,

✓ 2006/12 sayılı Tebliğ'de; "*Asıl İşlem Görmüş Ürün: Dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünü, İkincil İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünü, Fire: İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz*

kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

Yukarıda ifade edildiği üzere, üretim esnasında ortaya çıkan, “Asıl İşlem Görmüş Ürün” dışındaki çıktılar “Fire” ve “İkincil İşlem Görmüş Ürün” şeklinde iki başlık altında sınıflandırmakta olup, bu çıktıların hangi kapsamda değerlendirileceğine yönelik tespitin ekonomik değeri olmama kriterine göre yapılması gerektiği de açıkça belirlenmiş bulunmaktadır. Kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen veya imha olan kısımların fire olarak nitelendirilmesi ise tartışmasızdır.

Azami fire oranı içinde kalmak kaydıyla DİİB düzenlenmesi aşamasında fire oranı işlem bazında **“firma beyanına göre”** belirlenmektedir. Bir başka ifade ile, DİİB sahibi firmalarca, üretim sürecinde kullanılan teknolojik özellikler ve verimlilik unsurları dikkate alınarak fire oranlarının belirlenmesi ve buna uygun olarak beyan edilmesi gerekmektedir. Yine bilindiği üzere, DİİB taahhüt hesabının kapatılması esnasında **ithal eşyasının ihraç edilen mamulde kullanıldığının tespitinde DİİB’de firma tarafından beyan edilen fire ve kullanım oranları esas alınmaktadır.**

Bu itibarla, her bir işlem bazında belge kapsamındaki üretime yönelik firmanın fiili durumu dikkate alınarak fire oranlarının belirlenmesi gerekmekte olup, fiili durum ile DİİB’de beyan edilen fire oranının uyuşmaması halinde, firmaların 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, Gümrük Kanunu’nun 238 inci maddesi ile 2005/8391 sayılı Karar’ın 21 ve 22 nci maddeleri kapsamında müeyyideye muhatap olması söz konusu olabilmektedir.

Bu hususlar muvacehesinde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda firmaların aleyhine ortaya çıkabilecek hukuki sorumluluğun bertaraf edilebilmesini teminen, anılan Karar’ın amir hükümleri gereğince, fire oranlarının, firmalar tarafından mer’i mevzuat çerçevesinde firmaların üretim tesislerinin özellikleri, üretim süreçleri ve teknolojik gelişmelerine, fiili durumlarına uygun olarak göz önünde bulundurularak **eksiksiz beyan edilmesi gerekmekte olup, aksi halde firmaların aleyhine hukuki sonuçlar doğabilecektir.**

Bilgileri ve gereğini önemle rica ederim.

Saygılarımla,

Ümit SARI
Gn. Sek. V.

D.Y.

Ünvan : Akdeniz İhr. Bir. Genel Sekreterliği Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat: Derya YILMAZ Şb. Md. T.
Adres : Limonluk Mah. Vali Hüseyin Aksoy Caddesi No: 4 (33120) Yenişehir / MERSİN
Telefon : 0324 325 37 37 Faks : 0324 325 41 42
e-posta : info@akib.org.tr Elektronik Ağ : www.akib.org.tr

